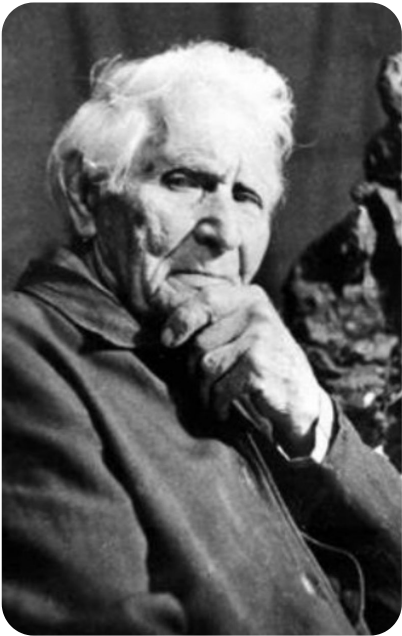

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

კავალერიძე ივანე პეტრეს ძე

ი. კავალერიძე

კავალერიძე ივანე პეტრეს ძე (14. IV. 1887, სოფ. ნოვოპეტროვკა, უკრაინა, - 3. XII. 1978, კიევი), მოქანდაკე, მხატვარი, კინოსა და თეატრის რეჟისორი, სცენარისტი. უკრაინის სახ. არტისტი (1969).

სწავლობდა კიევის სამხატვრო სასწავლებელში (1907- 09), პეტერბურგის სამხატვრო აკადემიაში (1909-10), პარიზში, მოქანდაკე ნ. არონსონის სახელოსნოში (1911).

როგორც მოქანდაკე და მხატვარი 1911-15 მუშაობდა ფირმა „ტიმანი და რეინგარდის“ მოსკოვის განყ-ბაში ი. პროტაბანოვისა და ვ. გარდინის „რუსული ოქროს სერიის“ ფილმების მხატვარ-დეკორატორად. იყო უკრაინის დრამის თეატრის რეჟისორი (1918-21), ხარკოვის ქანდაკების

სახელოსნოს სამხატვრო ხელმძღვანელი (1924-28). საკუთარი სცენარებით გადაიღო კინოფილმები: „ღვარცოფი“ (1929), „პერეკოპი“ (1930), „შტურმის ღამეები“ (1931), „კოლივშჩინა“ (1933), „პრომეთე“ (1935), რ-ებიც კინოს ისტორიაში მიჩნეულია ავანგარდულ ექსპერიმენტად („ანტიისტორიზმის“ ბრალდებით ეს ფილმები დიდი ხნის განმავლობაში აკრძალული იყო).

კ-მ დიდი წვლილი შეიტანა უკრაინული დრამატული და საოპერო კლასიკის ეკრანიზაციის საქმეში [ფილმი-ოპერები: „ნატალკა პოლტავკა“ (1936), „გაპოროჟიელი დუნაის გაღმა“

(1937) და სხვ.]. მან ერთ-ერთმა პირველმა გამოიყენა მსახიობის გამოსახულებაზე პროფესიონალი საოპერო მომღერლის ხმის დადების ხერხი, რ-იც შემდეგ ფართოდ გავრცელდა მსოფლიო კინოხელოვნებაში. იყო მრავალი მონუმენტური ძეგლისა და სკულპტურული კომპოზიციის ავტორი. 1987 იუნესკოს ეგიდით აღინიშნა კ-ის დაბადების 100 წლის იუბილე.

მ. კერესელიძე
